

ივერიე

1877—1889

საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877—1889

გაზეთის ღირსი				
თვე	მან.	კ.	თვე	მან.
12	10	6	6	6
11	9 50	5	5	5 50
10	8 75	4	4	4 75
9	8	3	3	3 50
8	7 25	2	2	2 75
7	6 50	1	1	1 50

ცალკე ნომერი — ერთა შუარა

გაზეთის დასავალი და გერო განცხადებათა დასაქმდნენ უნდა მიმართონ: თვითონ რედაქციის ფურცლის ქუჩა, პეტროპოლის სანაღი, № 5, წყარო-გონების გამაგრებულ საზოგადოების განცხადებათა სთავად-აწარმოო პანკის სანაღიში სანაღის ქუჩაზე.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრუქტონი რვა კაპეტი.

„ივერიე“
გამოვა 1889 წელს იმავე პროგრამით, როგორც ხუბდევ. მისაც ჰქვარს დაიპყროთ გაზეთი 1889 წლისათვის, მივიპროს.

ბუღალტერი: ა) თვითონ რედაქციის ფურცლის ქუჩა, სანაღი ბასტაშვილისა, № 5; ბ) წყარო-გონების საზოგადოების განცხადებათა განყოფილება, თბილისი სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქუჩა, თბილისი სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქუჩის ქვედა ნაწილში (გაზეთის განყოფილება).
მუშაისში: ვარლამ კლდიაშვილის წიგნის მაღაზია.
სონეში: ნესტორ წერეთლის წიგნის მაღაზია.
ბაქოში: მ. ნათაძე.

ტფილისის გარე მისამართები უნდა დაიხარონ გაზეთის შედეგის აღზრდაზე:
Въ Тифлиси. Въ редакцію газеты „ИВЕРІЯ“.

გაზეთის ფასი დასავალი გაზეთის სთავად-აწარმოო პანკის სანაღიში სანაღის ქუჩაზე.

ახალი ამბები
* ამ კვირა ჩამოვა ჩვენს ქალაქში პროვინციური ლაზარეტის ინსტიტუტისა მოსკოვში მანი ილია ოქრომუქელაშვილი.

* 26 თებერვალს დანიშნული საზოგადო კრება ტფილისის გუბერნიის თბილისის საზოგადოებისა ევრ შესდგა, რადგან ამ კრებულზე კანონიერი რიცხვი წევრთა არ გამოკრდა. კრებას, როგორც ჩვენს მითხრობენ ციკლინგებთ, უნდა განიხილო მოსწონება სთავად-აწარმოო სკოლის გამგე კომიტეტის სკოლისათვის საკუთარი სახლის შექმნის თაობაზე. კრებას ორის კვირა იქნება გადადებული.

* ბატონ ლასალისა და შარლეს საოპერეტო დასი ვარაუდით დღეს საღამოს უნდა ჩამოვიდნენ ტფილისის ათინადამ. დასი დაიწყებს წარმოდგენებს საზოგადოებრივ თეატრში ამ მარტის დამდეგს.

* ამ ვადა იბეჭდება სწავლავანათლების მხარეების კანცელა-

ველეტონი
პარიკელთა შორის
დოკუმენტი და კვირები.—გადავარდული ხელი.—მოტყუება ქელებისა.—შეწინააღმდეგებისა ანაგაგობა.

საზოგადოებრივი შენიშნულია, რომ გულ-განსნილი კაცი თან გულ-მართალიც არის, ამისი სიმართლე კარგი თვისებაა და ავტორიტეტულ გულ-განსნილი კაცი ყველასთვის საყვარელია. ამასთანავე ყველამ უნდა იცნოს ეს ჩინებული თვისება და შეხედვით თუ არა, მაშინავე იცნოს ვისთანაც გაქვს საქმი, იცი, რომ ასეთ არსებთან არავფრის იმიზე და არ უნდა გქონდეს, არ უნდა ეფერებოდეს არც სიმთელე შენს ჯიბისა, არც სიმწიფე სულისა. ასეთი კაცი სხვისას არას შეეება. მაგრამ მთელი ის არის, რომ გულ-განსნილი კაცი მომეტებულ ნაწილად დოკუმენტია. სხვისას ხომ არას შეეება, მაგრამ თვისებას ვერ გაუფრთხილებდა. არაფის მიმართ არ მიუტყვის მართლ განზრახვა, მე-

ლუკურმა ყველანი აღტაცებაში მოიყვინა. შემოსავალი 500 მანეთად.

* ამ დღეებში ყოველანაირად სიბრძნის ამერიკელი მოგზაურნი: სიერ-სონი და ბრონი. მთავრ დღეებში ამერიკელი ვარძაში წვიდნენ და 20-მდე ელტორგაფიული სურათები გადაიღეს იქ. იმ ალაგის სურათი, საცა, გარდმოცემისამებრ, თამარ-მეფეს ჰყვარებია ყოფნა, ოთხ-ნაირად გადუხატნათ ამერიკელებს, რომელთაც განზრახვა აქვთ ორს თთვეშ მერს ხანს დაჩრდნენ ჩვენს ქვეყანაში და ღარიან მთლად კაცებას. ამ ამერიკელებს უნდათ ჰხანონ აგრეთვე გლათობისა და მოქმედების მონასტერი, ამბობს გაზეთი „კუკუნი“.

* 25 თებერვალს, მადლიერს ვენეზუელაში შემოსილამ ჩამოვიდა ლატინი და გლეხი იოსებ ნეფრატე იმე დაშადა თავის გუფრ-ინილბოლით, რომ გარდაიცვალა მისილის სამეგრელოში.

შეცდომის გასწავლება: კვირის გაზეთში, № 43, იყო დაბეჭდილი წყნობილი გორდამ: „ცდილობა კონცერტ“. ამ წყნობილი ასეთ-ამაჟურს გადაურეკა სვეტის და წყნობილი ამის გამო დასაბრუნებელია. წყნობილი ასე უნდა წაიკითხოს მისამე გვერდზე პირველის სვეტის ქვეშ და მე-18 სტრიქონის შემდეგ უნდა მივუვსოთ სვეტის მე-20 სტრიქონი. მერ შემდეგ სვეტის მე-19 სტრიქონიდან ავლავ პირველს სვეტს დაბრუნება მეთხველი და ჩაიკითხავს მთელი სვეტის მე-20 სტრიქონის დასრულებამდე. გადავა შემდეგ სვეტის მე-20 სტრიქონზე.

ა ნ ა რ ი შ ი
ტფილისის სთავად-აწარმოო სკოლის გამგეობისა.

ამ წლის იანვრის (6-ის) ბილიდამ, რომელიც გამართული იყო ტფილისის სთავად-აწარმოო სასწავლებლის ღარიბ მოსწავლეთა სასარგებლოდ,

შიშოა, იმეათის გარემოებაში უნდა ჩაფარდეს გულ-ჩახვეული, რომ განიწმინდოს გული, გაიფრთხილოს განზრახვანი და აზრად დაიღოს სიკეთე მოქმედისა. თუ ამ გარემოებაში არ გათარე გრანდს გულ-ჩახვეულისა, არ შეუვარე სიკეთე შექმნისა და არ შეგავრე აზრი შოლოდ თავისი თავის სამსახურისა, ამისთანა კაცი მულად იმის ფიქრში იქნება, რომ გამოგრჩეს რასმეს, დაეწინილოს ხელად უკანასკნელი ლუკმა, ხერხიანად გააბს ქსელი და ჩავიგდოს ხელში ის, რომ ხსნა არსაიღება გქონდეს.—თუ საქონი იქნება, გადავიაროს ცივე უნდა, გაგსრისოს და გავანადგუროს, ისე-ქი, რომ ამ მოქმედებით თითონ არა იქნოს რა. ამისთანა კაცი მულად ცტრფილი იმ ადგილებს, სადაც უფრო მეტია დოკუმენტები, იცის, რომ ადრე თუ გვიან ყველა სამშობლო დოკუმენტები იმის უფლებს დაიდგმენ სერზე და თავიანთ სიკაცებში ევლარ ამოიღებენ თავს ამ უფლიდამ, ყველანი მისი ყურ-მოკრილი ყმები შეიქნებან და გულ-ჩახვეულებს ხომ მეტი არა უნდა რა ქვეყანაზე.

სულ შემოვიდა 1728 მან. აქედან დაიხარჯა:

- აფიშების გამკრეფის და მით დამოიგებელს მიეცა . . . 4—
- მესტამეს აფიშებისა, ბლანკებისა და ბილეთების დასაბეჭდში და ცალკეში . . . 14—40
- საზანდრებს . . . 10—
- ტფილისის „კრუკოსკი“ . . . 50—16
- მემსუიკებს . . . 65—
- „კავკასი“ და „ახალ მიმობილვას“ განცხადებათა და ბეჭდვასათვის . . . 12—
- წერილობანი ხარჯი . . . 16—

სულ დახარჯულია 171—56 მან. 44 კაპ. (ამ ფულში ნაწარმოი შევია ოთხსი მანეთი, რომელიც შემოსურია სასწავლებელს თავადმა ივანე სულხანის ძე ქავკაძემ).

ტფილისის სთავად-აწარმოო სასწავლებლის კომიტეტი თავის თავს მოვალეთა ჰრატს განუტყალოს უფულობლიან მადლობა ბალოს გამგეობით: კნ. მარიამ ვახტანგის ასულს ორბელიანისს და კნ. მარიამ ალექსანდრეს ასულს ორბელიანისას, რომელთაც მიიღეს შრომა ბალოს მართლთა, თავდეს ივანე სულხანის ძე ქავკაძეს, რომელსაც არა ერთხელ შეუწირავს სკოლისათვის საკმაოდ შესაძნევი ფული, ტფილისის „კრუკოსკის“ უფროსთა რჩევას, „ივერიის“ რედაქციას, განცხადების უფულობლიან დაბეჭდვასათვის, და აგრეთვე სხვათაც, რომელთაც ამ კეთილს საქმეს შემეწებია აღმოუჩინეს.

დაბა ტ სოფელი
(მოწერილი ამბები)

ბორი, 24 თებერვალი. ავერ ამ დღეებში მიყოფენ ხელს ქალაქის

თითქმის ყოველს გულ-ჩახვეულს ჰყავს თავისი საკუთარი დოკუმენტი და დეფორუმის მათის ოჯალი, მათის გარჯით, მათის ხარჯით, მიძიე სანახავია ასეთი სურათი, მაგრამ ქართველმა კაცმა ისე შეაჩვია თვლი ამისთანა ამბებს თუ სოფლად და თუ ქალაქებში, რომ ყურსაც არ ვითხოვებთ ხოლმე, ვიდრე ვასაშტერებელი უბედურებს რამ არ მოჰყვება ასეთი სურათის, ვთქვით ან ისა, რომ დოკუმენტები ევლარ იტანა ხელ-აღებით უმხინდლობა გულ-ჩახვეულისა, იძრო ხანჯალს, ჩაბარა ბატონის თავის ამომხინდელი და თითონაც თან გადამკვრის და მათთანაც დასკვამ, დასკვამ.—ან ისა, რომ გულ-ჩახვეულს დასკვამ სხვა უფრო ხერხიანი მოკამათე, უფლო ქამანი და ძირს დასკვამ უფროსებს შეჩვეული ბატონის მოვინებისა.

უკანასკნელი ამბავებ ბრანტულად ჩავიკრებთ ხოლმე თავსა და გავიმეორებთ წინაპრებისგან ნაუტყარის ანდაზას:
სერხა სუხობა დასკვამ, თუ გაცი მოაგონეს.
რასაკვირველია, თვით ჩვენ-ქი არას

ხმოსანთა და მერე ქალაქის თავის არ ჩვენს. გორგლებსათვის ამხედ მეტად საყურადღებო სათვისხვს სხვა არა შედგენს რა. დღევანდელი ქალაქის თეთ-მართველობა გორისათვის თითქმის უსარგებლოა: არა აღმაინი ყურს არ უდგებს ქალაქის სისუფთავებს, თუმცა სანიტარული კომისიაც ჰყავთ არჩეული; ყურს არა გდებულღობენ განაშენებს; როდის ანთებენ და როდის აქობენ ფარნებს, კაცმა არ იცის; ფარნები ერთად გაქვარტელოლი და უსუფთოა; ისე ნაკლებად უწევენ პატრუსს, რომ ფარანი ოღნავა მპეტუტეს. ამას ჯანს ვავარტელოლი და სანიტარულს დღეს ყურს იგი უნდებს; კუჩის საქმესაც უღალატეს: ბაზარში ვერ გაივლიდა ყველგორგზში კაცი ისე, რომ ცხენზე ხელი არ მოეჭირა; მუდამ სიმყარე, უსუფთობა, დამალოს ხორაგულის სყიდვასყიდვა—აი რასა ტყედათ გორში დღეს. როდესაც ქალაქი თავისი ვამგებობა ჰყავს, რომელსაც თეთ-მართველობას ეძახიან, უნდა იმან უსატრონოს ქალაქსა, რომე ღონე ილონის ქალაქის ვასუფთავებისა და იმის მკვიდრთა ჯანმრთელობისათვის.

ხშირად ქალაქის თავი ფრად განთლებული და განვითარებული კაცი არის, მშვენივრადაც სწორს და სთხზავს ქალაქებსა, ერთი-ერთი ვაფიული შეცდომაც არ მოუვა, მაგრამ თუ იგი არ იცნობს ქალაქსა, არც არის ნამდვილი ბატონი ქალაქისა. ზოგი ქალაქის თავი თავისი სამწერლო ოთახს არ ვასცილობია და იცის შოლოლი რს ქუჩებში, რომელიც სხვის მისხელსა და გამგებობის სადგურს შუა. ქალაქის თავი ძალიან ხშირად უნდა მისჯავდეს ქალაქის ქუჩებსა, ბაზარსა, მერდნებსა, სასწორსა, უბედურება გორგლებისა იმაში

მოვიგონებთ ხოლმე, არც ერთს დონის მიბებს არ წაბრბათ ხელსა და კვლავ ვინაშინა მთიანი ვეწიყვებს იმ უფლებს, რომელშიაც ამოვიყვებს თავი...

ჰო, იმას მოვასწავლებელი—მიძიე სანახავია-მეთქი სურათი, როდესაც გულ-განსნილი არის ყურ-მოკრილი ყველ გულ-ჩახვეულისა და როდესაც თითო გულ-ჩახვეულს უფლია ხელში ათობით გულ-განსნილი და ამათის ყბლიობით დაუტყრია საუკეთესო ადგილი ქვეყნის სუფრამე. მაგრამ სურათი ერთი-ათად სამიძობა მხედვა, როდესაც რამდენსამე გულ-ჩახვეულს მსუკეთა ერთმანეთისთვის მხარი და საზოგადო თანხმობით, ერთმანეთის უფლითა და დახმარებით დაჩვენეან დოკუმენტებს.

არ ვიცი, შეგიძნევიან თუ არა, ჩემო მითხროლო, რომ ჩვენში რაც უფრო კეთილი და ბატონისა აზრი აქვს რომელსამე ანაწარგობას, მით უფრო ასეთი ანაწარგობა უფლო და უნაყოფოა და, პირიქით, რაც უფრო მძინე განზრახვით არის შედგავ-

სიკატელის გავ. „Standard“-ი მომხრე კონსერვატორებისა და თვით ტანისის, მაგრამ ისიც უნდა ითქვას, რომ ტანისის სრულიად წაიკრებოდა და უნდა თვით დაწინაურდეს იმ ბრალდებებს, რომელსაც თავის თავზე დაჰარწმუნებდა. ისე ცხადად დაბრუნდა გავსეთის სიმტკიცე, რომ ბაღში ეგრევე იქნებოდა გვარამის მკურნალები, თუ ეს დარწმუნებული ვართ გავსეთის გულსწრულად სჯეროდ თვისი სიმართლე. საქმე ის არის, რომ გავსეთის მეთაურებმა როგორ დაუფრეს ისეთი კაცს, როგორ ენდნენ პიეტას, რომელიც სრულიად სანდო არა ყოფილა. უნდა აღვნიშნავთ ის არის კიდევ, რომ ეს ამბავი ძალიან გააღვივებს გოლდსტრანდელს და ირანდის დანის წარმომადგენელთა. გავსეთი „Daily News“-ი ამბობს: „ტანისის“ უნდა დავტერო პარნელი და პარნელი-მაცე შევსტრა ტანისი. ვინც პატრეს სცემს თავის თვის, ყველა ზომილი თუ წაიკრებოდა წერილობით, რომელიც თუ გავსეთი კოლეჯის სწავლებელი ყველსავე, რაც უნდა იქნება და უკეთილშობილესი ინტელისში. ამბობენ, ვითომ „ტანისის“ შვიდი სირსტელი და სიკეთელი სასოვალად გავსეთისათვის, ჩვენ ასე არა გვგონია. ტანისი წარმომადგენელი როდია მთელის არაგვისის ტერიტორიაზე გავსეთისა. არა გვგონია, ინგლისში თუნდ ერთმა გავსეთმა მინც იკადროს ისეთი სამარცხეთიო საქციელი, რომელსაც ასეთი ვი მოსკვა ტანისმა.

სწორილი ამბები

უკანასკნელს დროს ამერიკაში უფრო რუსეთადგან და იტალიადგან გადადანი თურმე დასასწავლად. ამ ორის სასურველიადაც ერთი ორად უფრო მეტად გადასასწავლად თურმე, ვიდრე გერმანიადაც და ირანდიადაც. მკალი: თურმე, 1887 წ. ამერიკაში გადასასწავლად 383,030 კაცმა 3,683 იტალიად და 32,957 რუსსა და ჰესპერადმა, ეს უკანასკნელი რუსებია არა მარტო, უბრალოდ არან რუსეთის და პარნელი. ირანდიადაც მოკალი დროს იტალია გადადანი და იტალიადგან.

ჭკადის პანტურსა და ვადებებს ღვთის ანაბარს. სოფელმა იქის ეს საზნეული ავაჯობა, ეგრადემა მსგებრელი ამ საზნეულის ამანაგობისა, ეგრადემა და... მეთი არაფერი. დღეს ერთის ქალს მოიტაცებენ, ხვალ მეორის დას, ხვალ მესამეს საპატარძლოს. ყველანი ერთმანეთს უმსივიან, შესტვირთიან და ავაჯობებო-კი თანისას არ იშლიან. ამანაგობა რვა კაცისა ერევა მთელს სოფელს, რადგან სოფელი მხოქვლობის სათითაოდ და არა აქვს ერთი პირი.

ავაჯობებო-კი პირი შეჭკადის, და იწყებს თამბაქოს და აგერა ვასათობა ვარ ქალბატონად მივიღწერ. ვინ იცის, იქნება მალე კაცის ქმანსაც შესწევდნენ.

თუ-კი ჩვენი გულ-გახსნილობა და აქედან წარმომადგარი დოკუმენტობა გვიწოდის დასამხარებებს იმისათვის. ქმეში, სადაც ავაჯობები ძირს ამბობენ ჩვენს კაცობას, ჩვენს ნაშესს, ჩვენს პატარსებებს, მოდი თქვენა და იმედ-იქონიეთ ამანაგობისა რაღაც მწვენილის აღგებ-მიცემობაში, რომ არ არის კინტრებმა აღარ მოატყონ არც ზღლის პატარაები და არც მწვენილის მსიყდევლები.

დაიდაც გადასასწავლის მსურველთა რიცხვები ამას თუქმე.

ჩვენს მეთაურს უნდა მოკსენებოთ, რომ ამერიკაში სავალდებოდა დასასწავლად ელექტრონის შექმნათა ქსკვიანს. ამერიკაში არს მდიდრებს, ბროკერებს და უსტინსკუსს, და იდა დაზარადა და ბასია აქვს სტუდია, რა ზომის ელექტრონისა უნდა გაისართო სავალდებოდა დასასწავლისა. ეს ორივე მენეჯერის თა-პირის მტრევეთი თავისას გაიამხანს, რომ თანსკვიანს კვან რადგებან და კვან თანსკვიანს. ხვდა ერთს მოკსენებო-განს უთქვამს, რომ დეველით გადგევე-ტრით ჩვენი ბასია, ერთმანეთს გვადიოთ ელექტრონის მდა და ვინც უფრო ჩქარა მოკვლავ, დამარტყულებდეს ის თვისა.

პარნელი საკვებებს ვიბარა გავსეთისა და ამ ვიბარა მისწავლეთა მთელით თითქმის ყველა ფრანკ-მსარეულებს. ვიბარს შედგე მსკვირევი სანდა ქვიანით მსარეულებს და მსკვირე-ვებს ჰყოლიათ გავსეთ-ქვისდაც წარმომადგენელს და სხვა დამსწრეს ვიბარს დროს.

გამოგონათი სხვადასხვა სახეგონით უთა მისს მოსაყრებად გენის შექმნათი. ქამდე ეს უთებო უზარულად იყო გავსეთისა და უკანასკნელად უფრო ქსკვიანად, რადგან ერთის გენისს ჩამდგეუდა სხინად სოფს და ქვეს აჯგუდა, რათა გაუთურებოს თავისა განდადებუ, ან გავსეთისს მოქმედებდეს. ამ სხვადასხვადას უთათან-კი მსკვირე ვამართუ-დაც ამომსკვირეთათვის, თუ ამომსკვირ-ებდეს ორის გენისს ერთად სავგებას მო-აქვანდა, სხვა უთათს მსკვირე მოკვლავს და გვარ განათავსეულებს, უთათს და-სკვირად ვეულებს იმ დრომდე, ვიდრე ვეულებან არ შეიტკობენ, ამ უკანასკნელს უსწრეულებს გამო იქმს არ შეადგენენ და შედგე ისე არ განათავსეულებენ ამ-მომსკვირებს.

ამერიკაში, ამ სოცირეთათ ქვეგან-საში, ერთს ბასკტანელს სურათომომ-ღვარს ბროკერი შეუდგენას იმისთანს თატრისას, რომელიც, თუ ვინცობასა იტყვებო განსად, შეიბებებს ვეუსად უსწრეულებს მდა სქიანს, ჰქმნა, და აქ განსაგებონ წარმოდგენას. სოცირეთ-მომადგარი ამომს, რომ შენობა შექმნას სწორის მსკვირე უნდა იყოს და მისს სწორე იატკვი უნდა ქსკვიანს დაგებუ-

ვინ ამბობს! ახრი ამითანა ამან-ნაგობისა დიდად მოსაწონია, ამიტომ-რომ ეს ჩარჩები ერთი ათად აძვირებენ პატარსებს, ერთი ჩარჩი რეულებს პირება ასის მოქალაქის დოკლაპიაობას. ყველამ ვიცით, რომ ერთს საბაღენ მწვენილში ჩარჩი მის-ცემს მანათს და ამოიღებს თუმანს. მხალსა და ვაშლს იყიდის თუთის ქვეს შაურად და სამ მანეთს-კი ამოაღებინებს. ეს ყველა კარგად ვიცით და კარგი იქნებოდა, რომ ასეთი შუამდგომელი არა ჰქვენდეს დოკლაპია-მეუტარს, მაშინ მწვენილისა და ხილსაც ერთი ათად მოემტებოდა მეუტარი, მაღლისობასა და საზოგადოდ მეურნეობას მოემტებოდა თვისი და სახალისო ხელობად გარდიქმ-ნებოდა. ამასთანავე ღარიბი და შუა-თანა მსწრელების ხალხი, რომელიც დღეს შაურად პურზე იკლავს შაურის, ხილითა და მწვენილით აიჭრელებდა სურფას.

ამ მხრით წვენილის ამანაგობის ხარს წუნნი არ დაუღება. მხმარებელიც სარაფოში იქნება და მწარმოებელიც. ხოლო განა ამას გარდა ცოტა რამ არის სასარგებლო და სარაფანი

და. ცენტრის განქმნის დროს განს-კუთრებულად მსქნით მოუდა თატრის მდალა აიქვე და ჰქმე დაგებულა იატკვი იატკვი დანება. ერთის სიტყვით, ზომის მსკვირე შენობა იატკვი დამსობადა იქნება და დაეურეუ-კი არა.

ღებეშა

25 თებერვალი

მოსსკოში, აქაური ოკლეს სას-მართლო ამ ემად არჩევა საქმეს ნა-ფიცის ემეილის ი. მ. გლავალი-ის, რომელსაც ერთის აქაურის მემპრ-ლესგან ძალით სდომებია 200,000 მანათის გამოართვა და დაშტქრები, რომ თუ არ მომცემ, გამოგაქვევებ შენს ცეკრა სამარცხენო წყრილებ-სა.

კომისიამ მოსკოვის სამეურნეო სა-ზოგადოებისა წარუდგინა საზოგადო-ლებას მოხსენება, რომელშიაც ნათ-ქვამია: ვიშუამდგომლოთ, რომ პუ-რის ტარიფები გათანასწორებულ იქ-მანს, რადგან ცუდად მოქმედებს სო-ფლის მეურნეობაზე, და ავრთხივ და-არსდეს მთავრობის მეტრ ისეთი და წესებულება, რომ შუამავლობა გას-წიოს რკინის გზის საქმეში ხაზნის აქციის პატრონებსა და მწარმოებელ-თა შორისა. საზოგადოებამ ეს მოხ-სენება ერთხმად მიიღო.

მან. მეფე მილანი გრაცში სახლ-ს ჰყიდულა და იქ უნდა დაბინა-დეს სტეფანო.

ბელგრადში. მიტროპოლიტს თეო-დოსის, რომელმაც განაქარწინა მეფე მილანი და დედოფალი ნატალია, განაზრავა აქვს უარი სთქვას მიტ-როპოლიტობაზე.

პარიში. „Journal officiel“-ში დაბეჭდილია დეკრეტი და ამ დეკრე-ტის გაუქმებულობა ის 1888 წლის ივლისის თივეში გამოცხადებული დეკრეტი, რომლითაც ჰერცოგს ომა-როსის აღკრძალული ჰქონდა საფ-რანგეთის მიწა-წყალზედ ცხოვრება.

მან. „Correspondence de l'Est“-ს ღებეშით სწერენ სოფილდან: „აქვს

საქვეწო საქმე, მაგრამ ვინ არის პატ-რონი? ვის უნდა მიმართოთ თქვენის აზრებითა და პროექტებით? თუ დოკ-უმენტები მიმართებთ, იმით ხომ სიკო-ლიდ არ ეყოფეთ მწვენილის ამანა-გობა. დოკლაპიას თავის დღემ არ მოუვა ფიქრად, რომ ხელი მოქყო-ლოს რომ რთულ საქმეს რაღაც გა-მართობის გულისთვის. ეტყვიან—ჩარ-ჩები მამასისხლად გრჩებიანო, დოკ-ლაპია ვიბასებებთ: „მე, თქვე მამა-ცხადებულგობა, ვინ არა გრჩები, რომ ჩარჩებს შეუერთი ხელი. ჩვენ ისეთს ვარსკვლავზე ვართ დაბადებუ-ლი, რომ ყველა ჩვენ უნდა გამოგვი-ჩესო. სხვები სულს გვებუთებ, ვერა გვიწვენილებს და ჩარჩის რომ ორის გროშის მწვენილში ცალი ფული გა-მომაკლავს ხელიდამ, რა სათქმე-ლია!“

ეს ისეთი მართალი პასუხია, რო-გორის მიცემა შეკვერის გულ-გან-სილისა და გულ-მართალს დოკლაპი-ას. ამ პასუხზე თქვენ მეტი აღარა დაგჭირებიათ, რომ ცივად გამოხ-რუნდეთ და ისეთებს მიმართოთ, ვინც არ ერიდება, რომ გამოარჩეს ჩამსებ თავის მემობელს. ასეც მოქ-

გავრეშავს ის ამბავი, რომ არა თუ მარ-ტო ერთის მიტროპოლიტს, არამედ პრესლიასისა, რომელიცა და მშობლის მიტროპოლიტებსაც უფრო უთქვამთ და პრინცი ფერდინანდის დაბადებ-ლის არ უფრავთ. ამას გარდა გრაცის მიტროპოლიტს ალექსანდრეს პარაკლისს ვადალდ იმავე შემთხვე-ვის გამო თავისს სამწესობოში მივლის სამღვდელთაგანისთვის. ამიტომ მარ-ტოებლობის მომხრეთ განიზრახეს ძა-ლით გადადებენინებონ პარაკლის მიტროპოლიტისთვის და ხელით შე-ურაცხება მიეყენებინათ კიდეც. ხოლო ერთის მოკლაქეობამ გამოაცხადეს, რომ იხაროლი დევიცეთ მიტროპო-ლიტსა და ორის დედ-ღამის განმავლობაში დარაჯად იღვწენ ებისკოპოსის სხსხლესთან. პრე-ფექტი გადაყენებული თანამდ-ობიდან. შუამლის სამსაჯულომ გა-ამართლა ნანინსტრალი იკანომოვი, რომელიც სამართალში იყო მიცემუ-ლი მის მიერ ცხლანდელის მართვის წესისა და სტამბულიყის წინააღმდეგ დაბეჭდილის წიგნაკის გამო.“

26 თებერვალი

პეტერბურში. კოლინის გუბერნა-ტორი, გენერალი ზონ-ვალი დი-ნიწა კრესის გუბერნატორად.

ხმა არის, რომ ვითომ ამ სტუდენ-ტებს, რომელნიც შესული უნივერსი-ტეტში 1884 წლის წესდების შემ-დეგ განაზრავა აქეთ დაეგონ სტუ-დენტობას თავი და ემსხრო უტრო-ბებით დაიპირიანო. ამის გამო სე-რა განათლების სამინისტროს ცირ-კულიარი დაუგზავნა პეტერბურგისა, მოსკოვისა, კიევისა, ყანანისა, ხარ-კოვისა და ოდესის გუბერნიის სწე-ლა-განათლების მზრუნველთათვის და აუხსნია მათთვის, რომ იმით ვარდა,

ვინც მოსწენებულნი არიან სახელ-მწიქო საბჭოს გარდაყვეტილების მე-8 მუხლში, 15 ავგისტოს 1884 წ., და იმით ვარდა კიდევ ვისაც წინად ცალკე ნება-ართვა მიუღიათ სამინისტ-როსაგან, სხვას არავის ვარემს არ დააქერიანთ ეგზამენი ან კანდიდა-ტობისა და ან ნამდვილის სტუდენ-ტობისა უნივერსიტეტშიო.“

„Ноя. Врех.“-ა ამბობს: იმ კო-

ცულან მოთავენი მწვენილის ამანა-გობისა.

იმ წინაზე ჩვენ მოგვეცა შემთხვევა და დავესწრით ამ ამანაგობის მოთავეთა კრებას სათაურად-აწმარო ბანკის დარ-ბაშში და რომ არ დაესწრებინებო, უფ-რო მომეტებულის თანაგონობით შე-ხედვდებ ამ საქმეს. წარმოადგინეთ, რომ მწვენილის ამანაგობა საკუთა-რის მოგებისთვის არსდება თურმე. ათასი თუმანი რომ დეატრალით მწვენილურად, ეს ფული ჩვენ დაგვიჩე-ვა და მოგვებებთ ათას თუმანს კიდევ სხვასაო.

თუ-კი ასეთის სარჩულს დაუღებდა ამანაგობა თავის აზრსა, მაშ რაღაც აცუვად ჯვარის ამ საკოლეგს კონტრებს ისინიც იმავე აზრით არა ჩარჩობენ გა-ნა, რომ ერთი-ორი გროში გამოარ-ჩიმა ნაზონ. ამისთანა ამანაგობა როდია ამანაგობა მმართველობა თუ მწარმოებლობა. ეგ არის იგივე ჩარ-ჩობა, იგივე ვაჭრობა და ისიც უწე-სა პარაკობა, რომელიც წლოურად ან პარაკობს მარკეტის იმდევ-ამისთანა სარჩულს ვერ დაჰვარავს მაღალ-მაღალი ფრაზები ქვეყნის სარ-გებლობისა. მმართველობა ან მწარ-

მისიამ, რომელიც იყო დანიშნული იმისთვის, რომ მოეჭკვირებინა, რა ლონის-მივით უნდა ემეგლოს სოფ-ლად არავის ხდის წარმართებასა, შე-იწყნარა ცოტადღვის ცელოლებით პროექტი ფინანსთა მინისტრისა.

პარიში. შინანათა საქმეთა მი-ნისტრმა კონსტანსა, როცა ჰკითხეს, ნება რა საბუთით მიეცა ომალის პერ-სოვს სასუბანგეთში დაბრუნებისაო, სთქვა პასუხად: ეგ ნება-ართვა ჩვეის მართი საპოლიციო საქმე-კი არ არის, არამედ საქმეა სამართლიანობისაო. ომალის პერსოვს იმითა-კი არ იქმ-ნა განდებულობა საუბანგეთში, რომ ვითომ ტახტის მამებელი იყო, არა-მედ იმით-რომ უმართებულო წე-რილი მისწერა რესპუბლიკის პრეზი-დენტს. ამისათვის სამი წელიწადი და-პო ჰერცოგმა საფრანგეთის ვარეუ-ლად დაესერი სასჯელი საკეოა უნდა იყოს იმისთვისაო. პალატამ 316 ხმის უმეტესობით წინააღმდეგ 147 შე-იწყნარა მთავრობის განკარგულება ომალის პერსოვის შესახებ.

შეტურნა ურჯის ბირეა, 21 თებერ.

სახელი	წილი	წილი	წილი
სახელი	წილი	წილი	წილი
სოფი-მანათიანი ოქრო	—	—	7 40
სტამბოლის ეპოპოსი	—	—	14 3/4
მანათიანი ვერცხლის ფული	—	—	1 10
5% პირველის შინა-განის სქიანის მომსახ-რილობა	271	—	—
—მეორისა	—	—	251
ტირანოპოლის ფურცელი	—	—	—
ტირანოპოლის ბანკისა	—	—	—
ქეთაისის ბანკისა	—	—	—
ტირანოპოლის სარჩი-ლონი წილის საზო-გადოებისა	—	—	—

სასაქმედარო ცნობანი
ქრისტეს ანგე ჩკამ (1889) წელიწადად, მწვენილსაგან გარდაყვეტილების მე-8 მუხლში, 15 ავგისტოს 1884 წ., და იმით ვარდა კიდევ ვისაც წინად ცალკე ნება-ართვა მიუღიათ სამინისტროსაგან, სხვას არავის ვარემს არ დააქერიანთ ეგზამენი ან კანდიდატობისა და ან ნამდვილის სტუდენტობისა უნივერსიტეტშიო.“

„Ноя. Врех.“-ა ამბობს: იმ კო-

ცულან მოთავენი მწვენილის ამანა-გობისა.

იმ წინაზე ჩვენ მოგვეცა შემთხვევა და დავესწრით ამ ამანაგობის მოთავეთა კრებას სათაურად-აწმარო ბანკის დარ-ბაშში და რომ არ დაესწრებინებო, უფ-რო მომეტებულის თანაგონობით შე-ხედვდებ ამ საქმეს. წარმოადგინეთ, რომ მწვენილის ამანაგობა საკუთა-რის მოგებისთვის არსდება თურმე. ათასი თუმანი რომ დეატრალით მწვენილურად, ეს ფული ჩვენ დაგვიჩე-ვა და მოგვებებთ ათას თუმანს კიდევ სხვასაო.

თუ-კი ასეთის სარჩულს დაუღებდა ამანაგობა თავის აზრსა, მაშ რაღაც აცუვად ჯვარის ამ საკოლეგს კონტრებს ისინიც იმავე აზრით არა ჩარჩობენ გა-ნა, რომ ერთი-ორი გროში გამოარ-ჩიმა ნაზონ. ამისთანა ამანაგობა როდია ამანაგობა მმართველობა თუ მწარმოებლობა. ეგ არის იგივე ჩარ-ჩობა, იგივე ვაჭრობა და ისიც უწე-სა პარაკობა, რომელიც წლოურად ან პარაკობს მარკეტის იმდევ-ამისთანა სარჩულს ვერ დაჰვარავს მაღალ-მაღალი ფრაზები ქვეყნის სარ-გებლობისა. მმართველობა ან მწარ-

